

שאלות תרגול - חוק החוזים ד'

1. שלומית, אשתו של חיים, חתמה על ערבות לקיים חיוביו של חיים על פי חוזה שחתם עם ספק רכיבים אלקטרוניים לעסקו. להבטחת החזר חיוביו, ובנוסף לחתימת שלומית על כתב ערבות, שעבד חיים נכס מקרקעין הרשום על שמו לטובת הספק. בכתב הערבות שעליו חתמה שלומית צוין מפורשות כי היא תחול רק על חיובים עתידיים. עוד נקבע בה שהיא תחול על חיובים קצובים ובלתי קצובים של חיים כלפי הספק. בכתב הערבות צוין כי השעבוד האמור לא יעבור לזכות שלומית גם אם תיאלץ למלא ערבותה.

מה הדין?

- א. כתב הערבות בטל, באשר הוא חל על חיובים עתידיים ועל חיובים בלתי קצובים בניגוד להוראות חוק הערבות.
- ב. כתב הערבות בתוקף, אף אם הוא חל על חיובים עתידיים ועל חיובים בלתי קצובים וגם אם נקבע בו כי שעבוד נכס המקרקעין לא יעבור לזכות שלומית אם תיאלץ למלא ערבותה.
- ג. כתב הערבות בטל, שכן שלומית היא בבחינת "ערב יחיד", ולכן אין היא רשאית לוותר על העברת השעבוד מהנושה אליה בנסיבות שבהן מולאה אחר ערבותה, שכן ויתור כאמור עלול לפגוע בזכותה לחזור על החייב.
- ד. כתב הערבות בתוקף, שכן שלומית היא בבחינת "ערב מוגן", ועל כן רק הוויתור שלה על העברת השעבוד אליה בנסיבות שבהן מילאה אחר ערבותה יבוטל, אך יתר הוראות הערבות תעמודנה בתוקפן.

2. דנית שלחה את שלומי לכרות חוזה בשמה עם רונן. לאחר שנכרת החוזה, גילה רונן כי נפלה טעות בחוזה וביקש לבטל בעילת הטעות לפי סעיף 14 לחוק החוזים (חלק כללי). דנית טוענת כי משום שלא ידעה על הטעות, על רונן לפנות לבית המשפט על מנת שיבדוק לפי שיקולי צדק את אפשרות הביטול כפי שקובע סעיף 14(ב) לחוק החוזים. רונן טוען כי משום ששלומי, שליחה של דנית, ידע על הטעות, הרי שעומד לרשותו האפשרות לבטל את החוזה באופן עצמאי, כפי שמורה סעיף 14(א) לחוק החוזים.

מה הדין?

- א. דנית צודקת. לפי סעיף 14(ב), אם הצד השני לא ידע ולא היה עליו לדעת, על הצד המבקש לבטל את החוזה יש לפנות לבית המשפט על מנת שיכריע בשאלת הביטול.
- ב. דנית צודקת. לפי חוק השליחות "שלוחו של אדם כמותו" אבל רק בפעולתו, ולא בידיעתו או בכוונתו, ולכן ידיעתו אינה מיוחסת לדנית לצורך ביטול החוזה לפי סעיף 14(א).
- ג. רונן צודק. לפי חוק השליחות, "שלוחו של אדם כמותו", בפעולתו ובידיעתו, ולכן ידיעתו של שלומי מיוחסת לדנית לצורך ביטול החוזה לפי סעיף 14(א).
- ד. בנסיבות המתוארות לא נכרת כלל חוזה, משום שלפי חוק השליחות לא ניתן למנות שליח לכריתת חוזה.

3. יוני מינה את ישי להיות שליחו לבצע פעולה בשמו בלשכת רישום המקרקעין. המינוי נעשה באמצעות הודעה קולית בווטסאפ. ישי פנה לרשם לביצוע הפעולה בשמו של יוני, והלה ביקש ממנו להציג לו מסמך בכתב המעיד על ייפוי הכוח. ישי השמיע לרשם את ההודעה הקולית, אולם הרשם עמד על כך שיציג לו מסמך בכתב, וישאיר לו עותק ממנו. ישי עמד על כך שהשמעת ההודעה הקולית מהווה ראיה מספקת למינויו כשליח.

עם מי הצדק?

- א. אין מגבלה צורנית למתן הרשאה לשליחות, ולכן לא רשאי הרשם שלא להכיר בשליחות.
- ב. לא ניתן להעניק הרשאה לשליחות בעל פה ולכן רשאי הרשם שלא להכיר בשליחות.
- ג. רשאי הרשם לדרוש ראייה על הרשאת השליחות, והודעה קולית מהווה ראיה כזו.
- ד. אין מגבלה צורנית למתן הרשאה לשליחות, אולם רשאי הרשם לדרוש ראייה בכתב ועותק מהמסמך.

4. שרה מינתה את רונן לשליח, לכרות בשמה חוזה עם ינון עד לגובה 2 מיליון ₪. רונן שהיה להוט לכרות את החוזה, כרת חוזה עם ינון בגובה של 2.2 מיליון ₪.

מה הדין?

- א. בכל מקרה אין לחוזה תוקף משום שרונן חרג מהרשאתה של שרה.
- ב. שרה יכולה לאשר בדיעבד את החריגה מהרשאה של רונן. במקרה כזה החוזה תקף בכל מקרה.
- ג. שרה יכולה לאשר בדיעבד את החריגה מהרשאה של רונן. אולם אישור זה לא יהיה תקף אם ינון יחזור בו מן כריתת החוזה טרם אישורה.
- ד. בכל מקרה החוזה בתוקף על אף שחרג רונן מהרשאתה של שרה.

5. בין שאול ודוד, מצד אחד, ושמואל, מצד שני, נכרת חוזה. לפי החוזה על שאול ודוד לשלם לשמואל סכום חד-פעמי ויחיד של 10,000 ש"ח.

מה הדין?

- א. שמואל ודוד חייבים לשמואל בחלקים שווים, ונושאים בנטל החיוב בינם לבין עצמם בחלקים שווים.
- ב. שמואל ודוד חייבים לשמואל בחלקים שווים, ונושאים בנטל החיוב בינם לבין עצמם ביחד ולחוד.
- ג. שמואל ודוד חייבים לשמואל ביחד ולחוד, ונושאים בנטל החיוב בינם לבין עצמם בחלקים שווים.
- ד. שמואל ודוד חייבים לשמואל ביחד ולחוד, ונושאים בנטל החיוב בינם לבין עצמם ביחד ולחוד.